

Η Κύπρος έκανε την ΕΕ να σκέφτεται διαφορετικά

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ: Είμαστε μια αξιοπρεπής Προεδρία, καλύτερη από πολλές

Η Κύπρος δημιούργησε προσδοκίες, ανταποκρίθηκε σε αυτές και έκανε την ΕΕ να σκέφτεται διαφορετικά, δηλώνει ο υφυπουργός για Ευρωπαϊκά Θέματα Ανδρέας Μαυρογιάννης. Με περηφάνια τονίζει πως η αίσθηση είναι διάχυτη στην Ευρώπη ότι η Κύπρος άσκησε μια πολύ καλή Προεδρία.

-Αύριο παραδίδουμε την σκυτάλη της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ... Ναι, 31 Δεκεμβρίου. Από την 1η Ιανουαρίου ξεκινά η ιρλανδική Προεδρία με τις θερμότερες μας ευχές. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας θα κάνει ένα απολογισμό της Προεδρίας μας στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιανουαρίου.
-Κερδίσαμε το στοίχημα της καλής Προεδρίας; Ναι, η αίσθηση είναι διάχυτη στην Ευρώπη ότι η Κύπρος έκανε μια πολύ καλή Προεδρία, όχι απλώς σε όρους προσπάθειας, αλλά και σε όρους αποτελεσμάτων, όχι απλώς σχετική αλλά και σε απόλυτες αξίες, κατά γενική ομολογία. Είμαστε σωστή και αξιοπρεπής Προεδρία, θα έλεγα καλύτερη από πολλές. Ήδη από τον Ιούλιο διαπιστώσαμε ότι είχαμε αρχίσει με μια αναλαμπή ελπίδας και προσδοκίας στα μάτια, μιλούσαμε μια γλώσσα που ήταν μακριά από τη συνθησιμότητα, για μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες, με έμφαση στη δράση και στη διαφορά από τον εδάφους και όχι στα μεγάλα λόγια. Πείστηκαν πως έχουμε κάτι να πούμε τελικά, σε μια περίοδο απελπίσας, που οι διέδοι στερεύουν. Δεν τους διαψεύσαμε. Σήμε-

ρμα με σεμνότητα και μετριοφροσύνη οφείλουμε να τους ευχαριστήσουμε για την εμπιστοσύνη που μας δίδει.

-Οι συγκυρίες της Προεδρίας μας... ήταν οι πιο δύσκολες ως τώρα. Το σλόγκαν μας «καλύτερη Ευρώπη» δεν ήταν απλά ωραία λόγια; Όχι, και το κατάλαβαν αμέσως ότι ήταν ακριβώς το αντίβιο στις αιώνιες θεωρητικές συζητήσεις και στις βιαστούργους δηλώσεις. Δώσαμε ένα διαφορετικό στίγμα, ένα δροσερό αέρα στην Ξηρασία, προσπαθήσαμε να είμαστε αποτελεσματικοί στις πολιτικές μας.

-Το σλόγκαν μας «καλύτερη Ευρώπη» δεν ήταν απλά ωραία λόγια; Όχι, και το κατάλαβαν αμέσως ότι ήταν ακριβώς το αντίβιο στις αιώνιες θεωρητικές συζητήσεις και στις βιαστούργους δηλώσεις. Δώσαμε ένα διαφορετικό στίγμα, ένα δροσερό αέρα στην Ξηρασία, προσπαθήσαμε να είμαστε αποτελεσματικοί στις πολιτικές μας, στις δράσεις μας, να λαμβάνουμε περισσότερο υπόψη ο ένας τον άλλο, να σεβόμαστε και να είμαστε αξιοπρεπείς, να σκεφτόμαστε με όρους αλληλεγγύης και κοινωνικής συνοχής, να νοιαζόμαστε, να μην αφήνουμε κανένα στην άκρη του δρόμου, να σκεφτόμαστε πιο ευρωπαϊκά, λιγότερο εγωιστικά και νομίζω ότι αυτό έκανε την διαφορά.

-Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πριν ένα μήνα, παρουσιάζοντας το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο, ακούστηκε στους διαδρόμους από κάποιους ότι η κυπριακή Προεδρία είναι κάπως αδύνατη διότι δεν επιβάλλει τις επιλογές που πρέπει να γίνουν, για να μπορέσουμε να φτάσουμε σε συμφωνία. Απάντησα ότι έχουμε ως βασικές μας αρχές το σεβασμό και την αξιοπρέπεια, και δεν πρόκειται να μετακινήσουμε από αυτή την ηθική προσέγγιση. Μόνο με την πειθώ μπορεί να αλλάξουν τα πράγματα εντός της ΕΕ και δεν μπορούσαμε να αδιαφορούμε όταν τα κράτη που πληρώνουν τα δύο τρίτα του προϋπολογισμού και εκπροσωπούν περισσότερο από το μισό της πληθυσμιακής απαιτούν περιστολή. Εμείς αν ήταν δυνατό θα θέλαμε αυξήσεις των δαπανών. Όμως είμαστε έντιμοι διαμεσολαβητές. Πρέπει να πείσουμε ο ένας τον άλλο και όλους τους εμπλεκόμενους με απόλυτο σεβασμό προς τις απόψεις και τις ευαισθησίες όλων. Όταν τελειώσα, ο κ. Martin Schulz, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μας έπλεξε το εγκώμιο και εκθείασε τον πρωτόγνωρο τρόπο της κυπριακής Προεδρίας, χαρακτηρίζοντάς την ως τη βέλτιστη, παρά τη διαφορά προσέγγισης ανάμεσα στο Συμβούλιο που εκπροσωπούσαμε και πλείστα των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

-Οι ευρωπαϊκές επικοινωνίες σκώθηκαν και χειροκροτούσαν, αυτή ήταν για σας η μεγαλύτερη ικανοποίηση; Ήταν ικανοποίηση για μένα

Πείσαμε ότι είμαστε επαγγελματίες

-Όταν στις 3 Ιουλίου ξεκινούσε η Προεδρία στην ολομέλεια Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Στρασβούργο, καθόσασαν δίπλα από τον Πρόεδρο, ποιος ήταν ο μεγαλύτερος φόβος σας; Μην μας τυχουν απρόβλεπτα και απρόοπτα ή να φανεί κάπου κάποια αδυναμία στους ανθρώπους μας που δεν προβλέψαμε και που δεν θα τους επέτρεπε να αντεπεξέλθουν.

-Συνέβηκε κάτι από αυτά; Δόξα τω Θεώ, όχι. Βεβαίως πάντα συμβαίνουν μερικά μικρά απρόβλεπτα, τα οποία πρέπει να διαχειριστείς.

-Τα μικρά πολλές φορές παίζουν το μεγαλύτερο ρόλο. Όλα παίζουν ρόλο. Είναι καθοριστικές οι εντυπώσεις και τα προσωπικά βιώματα που αποκομίζει ο κάθε αξιωματούχος, ο κάθε επισκέπτης, από την Προεδρία και από τη χώρα της. Δίναμε εξετάσεις και κάναμε ό,τι μπορούσαμε. Από πλευράς οργάνωσης, ήμασταν επίσης άψογοι. Πείσαμε τους πάντες ότι είμαστε καλοί, αξιόπιστοι, φιλόξενοι, σωστοί επαγγελματίες. Οι άνθρωποι μας έδωσαν τον καλύτερο τους εαυτό και εργάστηκαν με απίστευτο φιλότιμο και απόλυτο επαγγελματισμό. Όσα Συμβούλια και συναντήσεις οργανώθηκαν στην Κύπρο πήγαν εξαιρετικά αλλά και στις Βρυξέλλες. Συχαρητήρια σε όλους.

-Ήταν αποκάλυψη η κυβερνητική μηχανή; Για μένα όχι, διότι όπου πήγα η μηχανή δούλεψε, αλλά ήταν αποκάλυψη για τους περισσότερους, διότι έχουν συνηθίσει την κακή πλευρά της Δημόσιας Υπηρε-

σίας. Ο κρατικός μηχανισμός διαθέτει πάρα πολύ ικανά στελέχη, τα οποία κάτω από τις σωστές συνθήκες και όταν αναγνωρίζεται η προσφορά τους, μπορούν να τα βγάλουν πέρα σε πάρα πολύ δύσκολες συνθήκες. Έχουν την τεχνολογία και τα αδέλφια που όλα τα θέματα. Αλλά την Προεδρία δεν είναι μόνο η Δημόσια Υπηρεσία που την έκανε, ήταν και τα άτομα που προσλάβαμε με συμβόλαια, οι εθελοντές, οι stagiaires, ο ένας ήταν καλύτερος από τον άλλο. Η μεγάλη μου στενοχώρια είναι που όλοι αυτοί μικροί ήρωες, από αύριο δεν θα έχουν δουλειά, είναι ένας τεράστιος πλούτος που σπαταλιέται. Το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να τους δώσω από καρδιάς τις καλύτερες συστάσεις και ευχές. Αλλά σε μια εποχή κρίσεως είναι τόσο απελπιστικά δύσκολη η αγορά εργασίας. Είναι η επαναλαμβανόμενη, αποφασιστική τραγική ραψωδία της νέας γενιάς και η απουσία της δικής μας.

-Αναλάβετε αργά, πώς πετύχατε το ακαρόχτο; Έχοντας εμπιστοσύνη στις ικανότητες των ανθρώπων και αναδεικνύοντας τις με τη μαιευτική μέθοδο του Σωκράτη. Κάτι που έχουν οι άνθρωποι μέσα τους, οι αρετές και οι δεξιότητες τους, εξωτερικεύονται και αναδεικνύονται και κάνουν τα «μικρά θαύματα». Μπορεί κάποιος να θεωρούσαν ότι εγώ ήμουν η ενσάρκωση της Προεδρίας, αλλά δεν είμαι εγώ που έκανα την Προεδρία, είναι οι άνθρωποι μας.

και καταξίωση για τον τόπο μας και τους ανθρώπους του και για την Προεδρία μας, αλλά σήμανε επίσης ότι επιβραβεύθηκε η προσέγγισή μας. Δεν ήταν αυτονόμοτο υπό τις δικές μας περιστάσεις, δώσαμε ως Προεδρία ένα ειδικό στίγμα, βάλαμε ένα χαλκάκι στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Τα αποτελέσματα δεν ανταποκρίνονται ποτέ βεβαίως πλήρως στους αρχικούς σχεδιασμούς. Έχουμε συμβάλει καθοριστικά στην επίτευξη των στόχων που θέσαμε για την Ένωση, καταφέραμε να είμαστε σωστοί και έντιμοι διαμεσολαβητές εντός του Συμβουλίου, και αξιόπιστοι εκπρόσωποι Συμβουλίου και συνεργάτες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του συν-νομοθέτη.

-Ήταν δύσκολο; Πάρα πολύ δύσκολο. Έπρεπε να πείσεις και να συνεργαστείς επικοινωνιακά και να επιτύχεις από τα αποτελέσματα, σεβόμενος τους όρους εντολής του Συμβουλίου και τις θέσεις των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που πλειστάκις διαφέρουν πάρα πολύ, και αυτό είναι ευφημισμός. Η έγκριση των προϋπολογισμών και του ενιαίου ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που εκκρεμούσε για 35 τόσα χρόνια είναι δύο μόνο παραδείγματα μιας μακράς σειράς εργασιών που οδήγηθηκαν με επιτυχία στην ολοκλήρωσή τους μέσα από την επικοινωνιακή συνεργασία.

-Πώς τους πείθει; Με τη δουλειά και τη σοβαρότητά σου, με το σεβασμό και την αναγνώριση της αξίας της διαφορετικότητας των επιχειρημάτων, με την πειθώ και την αξιοπιστία, με την αξιοπρέπεια και τη συνέπεια, με την επιμονή στην αναζήτηση λύσεων για το καλό της

Ένωσης. Είμαστε πανευτυχείς για τη συνεργασία αυτή που χάραξε καινούργια μονοπάτια και συν-βέβαλε καθοριστικά στη διευκρίνιση των αρμοδιοτήτων και τον εξορθολογισμό της διαθεσιμής συνεργασίας.

-Ο μεγαλύτερος στόχος της Προεδρίας ήταν να κλείσουμε το Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2014-20 και δεν το πετύχαμε. Ναι, οι τελικές πολιτικές αποφάσεις λαμβάνονται σε επίπεδο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων υπό την ευθύνη του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Herman van Rompuy και δεν ήταν στα δικά μας κέρια. Η Προεδρία προετίμησε, κατά γενική ομολογία, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και με μεγάλο πολιτικό κόστος και ηθική και πολιτική υπευθυνότητα το έδαφος για να μπορέσει να υπάρξει αυτή η συμφωνία σε επίπεδο αρχηγών. Στα θέματα αυτά κανένα δεν είναι ποτέ ευτυχής. Πρόκειται για προσπάθεια συμβιβασμού και συγκερασμού αντιμαχόμενων συμφερόντων και προσεγγίσεων. Το γεγονός όμως ότι παρά κάποιες φυγαλίες προσπάθειες λοξοδρομίας και παλινορθώσεων, όλοι πλέον αποδέχονται και αναγνωρίζουν ότι η τελική συμφωνία δεν μπορεί να αφίσταται των παραμέτρων και της προσέγγισης της κυπριακής Προεδρίας, αποτελεί την μέγιστη δικαιοσύνη για μένα και τους συνεργάτες μου. Σε στιγμές αυτοκριτικής ακόμα και αυτοί που μας επέστησαν όταν παρουσιάσαμε το τελικό διαπραγματευτικό πλαίσιο αναγνωρίζουν ότι αν εισακουσάμασταν περισσότερο και ενωρίτερα πιθανότατα να είχαμε ήδη και έγκαιρα συμφωνία. Είναι κρίμα

που λόγω της παρεμβολής διαφόρων παραγόντων και την έλλειψη επαρκούς υπευθυνότητας από κάποιους φορείς, που δεν μπορού να κατονομάσω δημόσια, η προσπάθεια από τον πρόεδρο van Rompuy, με τον οποίο είχαμε εξαιρετική συνεργασία, θα πρέπει να συνεχιστεί στις αρχές του 2013. Ήγινον τεράστια βήματα. Αν δεν υπάρξει κάτι απρόβλεπτο και κλείσει στις αρχές του '13, θα είναι ακόμα καιρός, αλλά αν δεν κλείσει, τότε θα έχουμε σοβαρό πρόβλημα.

-Δίπλο οι επίσημοι προϋπολογισμοί... σπνρίζονται πάνω στο Πολυετές.

-Υπάρχουν μεγάλα ανοιχτά θέματα που θα δώσετε στο επερχόμενο Τρίο Προεδρίας; Ιρλανδία, Λιθουανία, Ελλάδα; Πάντα υπάρχουν θέματα για τις επερχόμενες Προεδρίες. Το νομοθετικό έργο δεν σταματά. Υπάρχουν θέματα ενιαίας αγοράς προς ολοκλήρωση, παρουσιάστηκε ήδη ένα δεύτερο πακέτο που περιέχει διάφορα νομοθετήματα. Θα υπάρξει η επίσημη υιοθέτηση του Ενιαίου Συστήματος Ασύλου, που επί της ουσίας είναι σχεδόν συμφωνημένη, υπάρχουν και πολλά άλλα θέματα παλαιά και νέα για τα οποία οι συζητήσεις συνεχίζονται. Το Τρίο θα δώσει και τον δικό του χρωματισμό. Παρουσιάσαν ήδη το πρόγραμμά τους, που είναι σε συνέχεια και αρμονία με το πρόγραμμα του δικού μας Τρίο. Θα συνεχισθεί αποφασιστικά η προσπάθεια για την ενδυνάμωση της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης και όλα τα υπόλοιπα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη στρατηγική Ευρώπη 2020.

Κερδίσαμε το στοίχημα, δεν ήμασταν μονοθεματικοί

-Η Τουρκία κατάφερε να μας προκαλέσει τα προβλήματα που μας ανησυχούσαν; Όχι, κανένα πρόβλημα δεν κατάφερε να μας δημιουργήσει, παρότι προσπάθησε. Νομίζω ότι έχουμε βγει απόλυτα κερδισμένοι σε αυτή την τεχνική ανταπόκριση που προσέβλησαν να δημιουργήσουν. Ελπίζω να κατάλαβαν ότι οι αποφάσεις και οι συμπεριφορές τους ήταν οι χειρόστες και όχι μόνο δεν ωφέλησαν αλλά πρόσφεραν χειρίστη υπηρεσία στην ίδια τους την υπόθεση και στην ευρωπαϊκή τους φιλοδοξία. Εμείς συμπεριφερθήκαμε άψογα, απόλυτα ουδέτερα, απόλυτα προεδρικά και επικοινωνιακά και το αποδείξαμε σε όλους χωρίς να μιλούμε απευθείας για το εθνικό μας θέμα αλλά συνάμα χωρίς να το κρύβουμε. Ήμασταν αντικειμενικοί παρά το πρόβλημα μας και την συναισθηματική μας φόρτιση και το δίκιο που μας πνίγει.

-Αυτό ήταν ένα άλλο στοίχημα που κερδίσαμε. Δεν είμαστε όπως κατηγορούσαν μονοθεματικοί... Ναι, κερδίσαμε το μεγαλύτερο στοίχημα ότι δεν είμαστε καθόλου μονοθεματικοί.

-Ονομάσατε το εστιατόριο στο Φλοξενία «Πενταδάκτυλο» και βάλατε το γλυπό του Βαλεντίνου κτυπημένο από τα τουρκικά αεροπλάνα. Ναι, και μας ρωτούσαν συνεχώς και αφηγούμασταν την τραγική ιστορία του τόπου μας, τα Κύπρια Πάθη.

-Δεν κατάφερε η Τουρκία να μας δημιουργήσει προβλήματα μέσα από βουλευτές ή ευρωβουλευτές φίλων κρατών; Τίποτα απολύτως, παρά τις πολλές τους προσπάθειες. Οι φίλοι μας μιλούσαν για μας και οι δικοί τους φίλοι, εγείροντας την πολιτική διάσταση, μας έδιναν την ευκαιρία να αντιδρούμε με σοβαρότητα και επικριζόμενα και να κερδίζουμε κατά κανόνα.

-Αναλαβνάμε την Προεδρία τις μέρες που ερχόταν στο νησί η Τρόικα, αυτό σας δημιούργησε προβλήματα; Ήταν κακή συγκυρία, κακή εικόνα, αλλά επί της ουσίας δεν μας δημιούργησε πολλά προβλήματα. Μας ρωτούσαν αλλά τους εξηγούσαμε ότι είχαμε καταφέρει να στεγανοποιήσουμε την Προεδρία από όλη την περιφέρουσα ατμόσφαιρα, είτε είναι εθνικό θέμα, είτε είναι εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις, είτε είναι προεδρικές εκλογές, είτε είναι Τρόικα. Ευτυχώς όλο το πολιτικό σύστημα μας βοήθησε προς αυτή την κατεύθυνση. Κανένας δεν προσπάθησε να εκμεταλλευτεί την Προεδρία προεκλογικά και είμαι πολύ ευτυχής γι' αυτό. Οι πολιτικοί και η Βουλή μας διαδραμάτισαν πολύ σημαντικό επικοινωνιακό ρόλο και ανταπεξήλθαν με απόλυτη επάρκεια στις δικές τους σημαντικότερες υποχρεώσεις.

-Το τελικό κόστος της κυπριακής Προεδρίας... ίσως να είναι από τα χαμηλότερα στην ιστορία του θεσμού, χωρίς να υστερούμε καθόλου από πλήρεις προφορές υπηρεσιών και αξιοπρεπούς συμπεριφορές και χωρίς να παραλείψουμε τίποτα. Κάναμε μάλιστα περισσότερες δραστηριότητες από άλλες προεδρίες Προεδρίες. Το πετύχαμε με εξοικονομήσεις, με πλήρη εξορθολογισμό των δαπανών, με χρηστή διαχείριση, με την αυτοθυσία των ανθρώπων μας, χωρίς καμιά σπατάλη αλλά πάντα με ευπρέπεια.

Έλλειψη ενδιαφέροντος για το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι

-Η Κύπρος είναι σήμερα διαφορετικής εταίρος από ό,τι πριν έξι μήνες; Είμαστε σοφότεροι, έχουμε συσωρευμένη εμπειρία, μια Προεδρία είναι ένα συμπύκνωμα εμπειρίας που πρέπει να αξιοποιείται. Είναι εύκολο να χαθεί από πλευράς ανθρώπων, από πλευράς θεσμών τουλάχιστον ως το κρατίδιό μας. Όπως έλεγε και ο Jean Monnet, «τίποτα δεν είναι δυνατό χωρίς τους ανθρώπους, τίποτα δεν έχει διάρκεια χωρίς τους θεσμούς». Απαιτείται αναδιοργάνωση, προσαρμογή των δομών μας.

-Η επικοινωνιακή πολιτική από το Γραφείο Τύπου και Πληροφορίας με την ιστοσελίδα βοήθησαν στη θετική εικόνα; Βεβαίως, μια μικρή ομάδα ανθρώπων έκανε εξαιρετική δουλειά και απέδειξαν περίτρανα τις μεγάλες τους δυνατότητες δικαιώνοντας πλήρως την εμπιστοσύνη μου και την απόφασή μου να τους εμπλέξω. Ομολογώ ότι από την στιγμή που δέχθηκε το ΓΤΠ, αλλά και οι κυβερνητικές εκπροσωπείες, να αναλάβει τον ρόλο που πιστεύω ότι αυτοδικαίως του ανήκε. Ξεπέρασε τις όποιες αμφιβολίες μπορούσε να έχει αρχικά για την ικανότητά μου να ανταπεξέλθω. Τα ΜΜΕ πώς έζησαν την Προεδρία; Στο εξωτερικό την έζησαν πάρα πολύ καλά, τα κυπριακά δυστυχώς ολίγον αδιαφορσάνα, δεν τις έδωσαν την ενδελεχή αντιμετώπιση. Έτυχε σε διάφορες περιπτώσεις, άτυπες υποχρεώσεις και άλλες σημαντικές συναντήσεις να λαμβάνουν χώρα στο Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία», ο ευρωπαϊκός Τύπος μπορεί να είχε ολοσέλιδα και στην Κύπρο να περνούσαν εντελώς απαρατήρητες.

-Αυτό τι δείχνει; Δείχνει έλλειψη ενδιαφέροντος για το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, που είναι και το δικό μας γίγνεσθαι, και ένα αβυσσάτο ομφαλόβλοκο. Ζούμε στον δικό μας γυάλινο κόσμο, νομίζοντας ότι είμαστε το κέντρο της γης, στερούμε τον εαυτό μας τα απαραίτητα ερμηνευτικά εργαλεία που θα μας προσανατολίσουν στις παγκόσμιες εξελίξεις. Ελπίζω η Προεδρία να συνέβαλε λίγο για να αλλάξουν κάπως τα πράγματα, πιστεύω πως υπάρχουν σήμερα πολύ περισσότεροι άνθρωποι που καταλαβαίνουν ευρωπαϊκά θέματα και θα βοηθηθεί ο τόπος να επαναπροσδιορίσει το στίγμα του στον χάρτη.

-Ο απλός ο κόσμος την έζησε; Δεν μπορεί να πει ότι συνολικά κινητοποιήθηκε η κοινωνία μας, αλλά το βίωσε καλά, αγάπησε την Προεδρία με περηφάνια, και μακριά από πολιτικές και κομματικές σκοπιμότητες, και την συνόδεψε με στοργή, χωρίς όμως να την κάνει κτήμα της. Θα θέλα να συμμετείχε περισσότερο, να νιώθει ότι την αφορά. Πολύ καλύτερα ήταν τα πράγματα στον επιχειρηματικό και πανεπιστημιακό χώρο, ένιωσαν και συνέβαλαν στην Προεδρία, έκαναν πολλά συνέδρια, τους έδωσε μεγάλα ανοίγματα και αυτοπεποίθηση.

Δεν έκανα τίποτα περισσότερο από το καθήκον για τον τόπο μου

-Πώς ήταν η συνεργασία σας με τον πρόεδρο Χριστόφια; Εξαιρετική. Θεωρώ ότι δεν έκανα τίποτα περισσότερο από το καθήκον μου προς τον τόπο μου, αυτή την όμορφη, μικρή, παράξενη, πληγμένη αλλά αξιόλογη πατρίδα. Έτσι με έμαθαν οι γονείς μου και η παράδοση της οικογένειάς μου. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας μου έκανε μεγάλη τιμή να μου αναθέσει αυτή την αποστολή και να με εμπιστευτεί, γνωρίζοντας ότι δεν πρόδρομα από τον δικό του πολιτικό και ιδεολογικό χώρο. Είναι ό,τι πιο τιμητικό μπορεί να συμβεί σε κάποιον.

-Σας άκουγε; Η σχέση εμπιστοσύνης που δημιουργήσαμε, επέτρεπε να υπερβαίνουμε τις φυσιολογικές διαφορές απόψεων που πάντα υπάρχουν. Μερικές φορές ο Πρόεδρος προτίμησε να με εμπιστευτεί παρά να ασκήσει τη δική του εξουσία και ευθύνη τελικής

λήψης αποφάσεων που συνταγματικά και θεσμικά του ανήκει. Είναι κάτι που με συγκλονίζει, είναι πραγματικά συγκινητικό και του είμαι απόλυτα ευγνώμων για την υπέρβαση του αυτή. Ελπίζω μόνο να ανταποκριθώ με επάρκεια στις προσδοκίες που εναπόθεσε σε μένα.

-Το λέτε και γεμίζουν τα μάτια σας... Βεβαίως, διότι δεν είναι εύκολο πράγμα για τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, και ιδιαίτερα σε θέματα στα οποία είχε προηγουμένως τοποθετηθεί διαφορετικά, να προτιμήσει να εμπιστευτεί την κρίση σου, διαφορετικά από τη δική του, διατηρώντας μάλιστα την άποψή του.

-Ποια ήταν η πιο δύσκολη στιγμή; Η πιο δύσκολη στιγμή στο εξόρισμό ήταν κάποια πράγματα που δημιουργήσαν κρίσεις εντός. Δεν κρύβω ότι πριν από την έναρξη της Προεδρίας υπήρξε

μία κρίση που κινδύνευσε να με οδηγήσει σε παραίτηση. Δεν ήταν πολιτική, ήταν θέμα υπευθυνότητας. Προς τα έξω οι πιο δύσκολες στιγμές όταν διαπραγματεύαμε με συναδέλφους σου από αφορούν την ηθική διάσταση των πραγμάτων, την αξιοπρέπεια και τις ευαισθησίες μας, καθώς και το υψηλό αίσθημα ευθύνης για το θεσμικό μάθημα που δεν είναι αυτά που θα ανέμενες. Θα περιμένας λίγο περισσότερη σεβασμό προς την αξιοπρέπεια σου.

-Πώς ανδράτε σε έτσι περπατά;

ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΥΠΕΣ

- 31 Ιανουαρίου κλείνει το Υπουργείο Προεδρίας. Ναι, όλα τα πράγματα έχουν αρχί, μέσο και Υψ.
- Ο Ανδρέας Δ. Μαυρογιάννης τι θα κάνει; Θα έχει τελειώσει μια αποστολή, ένα μικρό μέρος του μεγάλου χρέους προς τον τόπο μας, και επιστρέφει στο Υπουργείο Εξωτερικών ως λειτουργός, ελπίζω λίγο σε εφεδρεία.

οι; Υπάρχουν δυο ειδών αντιδράσεις. Η μια είναι η στωικότητα, και έχω μάθει τόσα χρόνια στη διπλωματία να έχω τήση την αρετή όταν χρειάζεται, υπάρχουν όμως κάποιες κόκκινες γραμμές που αφορούν την ηθική διάσταση των πραγμάτων, την αξιοπρέπεια και τις ευαισθησίες μας, καθώς και το υψηλό αίσθημα ευθύνης για το θεσμικό μάθημα που δεν είναι αυτά που θα ανέμενες. Θα περιμένας λίγο περισσότερη σεβασμό προς την αξιοπρέπεια σου.

όχι βίαια, αλλά τόσο έντονη και χωρίς όρια, που δεν άφηνε κανένα περιθώριο αμφιβολίας για τα αισθήματα, τις θέσεις μου και για το πού στέκουμα μαζί μου.

-Με ποιες χώρες είχατε ως άτομο την καλύτερη επικοινωνία; Είχα καλή επικοινωνία με όλους και μάλιστα σε όλα τα επίπεδα και δεν είχα με καμία χώρα πρόβλημα.

-Τι θα σας λείπει από την Προεδρία; Τίποτα. Είμαι έτοιμος από καιρό, «σαν που ταίριαζει σε σου αξιόθικες μια τέτοια πόλη». Η ζωή συνεχίζεται. Είχα από την αρχή την συναισθηματική εκτελώ μια αποστολή την οποία θεωρώ χρέος προς τον τόπο μου. Και αν τα καταφέρω να έχω στο τέλος της, την συνειδηση μου ήσυχη και την ηρεμία του πλειοψηφία που έκανε το καθήκον του, είμαι πανευτυχής. Δεν θέλω τίποτα άλλο.